

Försäkringsvillkor

FolksamPlan

Individuell tjänstepensionsförsäkring
för tjänstemän inom Kooperation och folkrörelse

Innehåll

1. Försäkringsavtalet	4
1.1 Försäkringsgivare	4
1.2 Allmänt om försäkringsavtalet	4
1.3 Förmånsgrupp	4
1.4 Vem som kan omfattas av försäkring inom pensionsplanen och när försäkringen börjar gälla	5
1.5 Rätt att förfoga över försäkring	5
1.6 Informationsplikt	5
1.7 Oriktiga uppgifter	5
1.8 Anmäld lön/arbetsinkomst	5
2. Försäkringar i FolksamPlan	5
2.1 Ålderspension	6
2.2 Efterlevandepension i form av återbetalningsskydd	6
2.3 Efterlevandepension med fast efterlevandeskydd	7
2.4 Förmånstagarförordnande	8
3. Ändring av tjänstepensionsförsäkring	9
3.1 Ändring av pensionsålder och utbetalningstid för ålderspension	9
3.2 Tillägg och borttag av återbetalningsskydd	9
3.3 Ändring av återbetalningsskydd	10
3.4 Folksams ansvar vid ändringen	10
3.5 Överlåtelse, återköp, pantsättning och belåning	10
3.6 Avgift i samband med ändring	11
3.7 Folksams rätt att ändra försäkringen	11
4. Premiebetalning	11
4.1 Beräkning av premiens storlek	11
4.2 Inbetalning av engångspremie	12
4.3 Löpande premiebetalning	12
4.4 Fribrev	12
5. Ålderspension – traditionell försäkring	12
5.1 Traditionell förvaltning	12
5.2 Garanterat försäkringsbelopp	13
5.3 Överskott	13
5.4 Utbetalningsbelopp för ålderspension	14
5.5 Utbetalningsbelopp för återbetalningsskydd	15
6. Ålderspension – fondförsäkring	15
6.1 Fondförvaltning	15
6.2 Försäkringskapital	16
6.3 Utbetalningsbelopp för ålderspension	17
6.4 Utbetalningsbelopp för återbetalningsskydd	17
6.5 Försäkringens upphörande vid lågt värde	17
7. Avgifter och skatt	17
7.1 Uttag av avgifter vid traditionell försäkring	18
7.2 Uttag av avgifter vid fondförsäkring	18

Kontakt med Folksam

Kundservice eller vid inträffad skada: 0771-950 950

Hemsida: folksam.se

8. Utbetalning från försäkring	18
8.1 Utbetalning av ålderspension	19
8.2 Utbetalning av efterlevandepension	19
8.3 Preskriptionsregler	19
8.4 Force majeure.....	19
9. Flytträtt	20
9.1 Flytt från och inom Folksam	20
9.2 Flytt till pensionsförsäkring i Folksam.....	21
10. Årlig information	21
11. Inskränkningar i försäkringens giltighet	21
11.1 Självmord	21
11.2 Flygning	21
11.3 Krig och politiska oroligheter.....	21
12. Övrigt	22
12.1 Behandling av personuppgifter	22
12.2 Tillsynsmyndighet.....	22
12.3 Motverkande av penningtvätt och finansiering av terrorism	23
12.4 Kontaktuppgifter	23
13. Om vi inte skulle komma överens	23
13.1 Vi vill att du ska vara nöjd.....	23
13.2 Vänta inte för länge	24
14. Begrepp	25

1. Försäkringsavtalet

1.1 Försäkringsgivare

Försäkringsgivare avseende ålders- och efterlevandepension med traditionell förvaltning (traditionell försäkring) är tjänstepensionsföretaget Folksam Tjänstepension AB, organisationsnummer 559337-6741, nedan kallat Folksam Tjänstepension.

Försäkringsgivare avseende ålders- och efterlevandepension med fondförvaltning (fondförsäkring) är försäkringsföretaget Folksam Fondförsäkringsaktiebolag (publ), organisationsnummer 516401-8607, nedan kallat Folksam Fondförsäkring.

Finansinspektionen ansvarar för tillsynen av företagets verksamhet. För företagets marknadsföring gäller svensk lag. Med Folksam menas i detta försäkringsvillkor båda företagen, om inte annat anges eller framgår av sammanhanget. Folksams adress är Bohusgatan 14, 106 60 Stockholm.

1.2 Allmänt om försäkringsavtalet

Försäkringsavtalet ingås mellan försäkringsgivaren och respektive försäkringstagare.

För försäkring i FolksamPlan gäller vad som anges i

- dessa villkor
- försäkringsbeskedet
- försäkringsavtalet mellan försäkringstagaren och Folksam och de handlingar som hör till detta
- den försäkrades individuella val (i förekommande fall) och eventuella övriga handlingar avseende tecknande, ändring eller komplettering av försäkringsavtalet
- de försäkringstekniska riktlinjer som gäller hos Folksam vid var tidpunkt
- försäkringsavtalsslagen och svensk lag i övrigt

Försäkringstagaren anger i sin ansökan vilka försäkringar den försäkrade ska kunna omfattas av. Efter att försäkring beviljats av Folksam framgår av försäkringsbeskedet vilka försäkringar som gäller för den försäkrade.

Förmånstagarförordnandet till förmån för den försäkrade avseende ålderspension kan inte ändras eller återkallas.

Avtalet grundar sig på de uppgifter som försäkringstagaren eller den försäkrade skriftligen lämnar till Folksam. Om någon lämnad uppgift är oriktig eller ofullständig, gäller vad som anges nedan under 1.7.

Avtalet gäller under avtalad försäkringstid.

Kontrolluppgifter

Folksam lämnar kontrolluppgifter enligt Skatteförordningen.

1.3 Förmånsgrupp

Varje försäkrad tillhör en så kallad förmånsgrupp. Försäkrade med samma typ av försäkringar kan tillhöra en och samma förmånsgrupp.

Vid nyteckning anger försäkringstagaren i sin ansökan om FolksamPlan vilken förmånsgrupp den försäkrade efter Folksams godkännande ska ingå i. Önskemål om vilka försäkringar och storleken på de förmåner som kan gälla för förmånsgruppen anges av försäkringstagaren och ska godkännas av Folksam. Anslutningsregler för pensionsplanen, de regler som gäller för att den försäkrade ska kunna tillhöra viss förmånsgrupp följer av Folksams vid var tidpunkt gällande regelverk för FolksamPlan.

1.4 Vem som kan omfattas av försäkring inom pensionsplanen och när försäkringen börjar gälla

Försäkring träder i kraft dagen efter att försäkringstagaren ansökte om försäkringen eller den senare dag som anges i ansökan.

1.5 Rätt att förfoga över försäkring

Försäkringstagaren har rätt att förfoga över försäkringen, dock inte på sätt som inskränker oåterkallelig förmånstagares rätt eller som i övrigt strider mot dessa villkor.

Den försäkrade har, i den mån det är möjligt, rätt att

- ändra utbetalningstidpunkt för ålderspension och/ eller utbetalningstidens längd. Se även 2.1 och 3.1
- före utbetalningstidpunkten lägga till återbetalningsskydd. Se 3.2
- välja kortare eller längre utbetalningstid för återbetalningsskydd eller välja bort återbetalningsskydd
- ändra förmånstagarförordnande för efterlevandepension. Se 2.4
- i samband med anställningens upphörande få äganderätten av försäkring överlåten till ny arbetsgivare. Se 3.5
- vid fondförsäkring även ändra fördelningen av försäkringskapitalet mellan fonderna, ändra framtida köpfördelning samt byta fonder.

Vissa ändringar kräver hälsoprövning.

Förmånstagare till efterlevandepension har, i den mån det är möjligt, rätt att vid den försäkrades död

- skjuta upp utbetalningarna. Se 2.1 och 3.1
- ändra utbetalningstiden. Se 2.1 och 3.1
- vid fondförsäkring även ändra fördelningen av försäkringskapitalet mellan fonderna, samt byta fonder. Se 3.1 och 6.1.

1.6 Informationsplikt

Försäkringstagaren/arbetsgivaren ansvarar för att Folksam erhåller information om

- vilka personer som ska omfattas av försäkringarna i planen och deras inträdesdag i dessa
- vilken förmånsgrupp den försäkrade ska tillhöra
- försäkrads pensionsmedförande lön eller arbetsinkomst, om denna uppgift har betydelse för försäkringsskyddet
- tjänstlediga som omfattas av pensionsplanen, om dessa uppgifter har betydelse för försäkringsskyddet
- vilka försäkrade som slutar sin anställning
- försäkrads dödsfall
- annat förhållande som kan påverka försäkringsskyddet.

1.7 Oriktiga uppgifter

Har oriktiga eller ofullständiga uppgifter lämnats kan det medföra att försäkringarna helt eller delvis inte gäller. Detta kan medföra att Folksam är fritt från ansvar eller att Folksams ansvar begränsas till den nivå och omfattning det skulle ha haft med hänsyn till gjorda inbetalningar om riktiga och fullständiga uppgifter lämnats.

1.8 Anmäld lön/arbetsinkomst

Den pensionsmedförande lön/arbetsinkomst som anmäls till Folksam kan komma att ligga till grund för beräkning av möjligt försäkringsbelopp. Den anmälda lönen/arbetsinkomsten ska på begäran kunna styrkas. Den anmälda lönen/arbetsinkomsten påverkar försäkringsskyddet från och med dagen efter att anmälan om ändringen gjorts till Folksam. Detta gäller dock inte om försäkringstagaren har begärt att ändringen ska träda i kraft senare.

2. Försäkringar i FolksamPlan

Ålderspension i FolksamPlan kan tryggas i traditionell försäkring och/eller i fondförsäkring. Ålderspensionen kan tecknas med eller utan återbetalningsskydd.

Vilka försäkringar den försäkrade har rätt till framgår av avtalet om FolksamPlan och av vad som anges för förmånsgruppen. Premien för ålderspension framgår av ansökan.

Försäkringstagaren och i vissa fall den försäkrade och dennes förmånstagare kan under vissa förutsättningar begära att avtalet ska ändras, till exempel vad gäller utbetalningstidpunkt och utbetalningstidens längd. Ändring av gällande försäkringsavtal kan göras, i den mån detta är möjligt enligt dessa försäkringsvillkor och enligt de regler Folksam tillämpar vid ändringstidpunkten. Vissa ändringar kräver hälsoprövning.

Av försäkringsbeskedet framgår vilka försäkringar FolksamPlan för den försäkrade innehåller.

Från vilken tidpunkt gäller ändring?

Ändring av försäkringsavtal i form av tillägg, borttag eller ändring av återbetalningsskydd, gäller tidigast från dagen efter att försäkringstagaren eller den försäkrade ansökte om ändringen.

2.1 Ålderspension

Ålderspension betalas ut från och med den månad avtalad pensionsålder enligt försäkringsavtalet uppnås.

Utbetalning av ålderspension sker så länge den försäkrade lever, om inte temporär utbetalningstid valts. Temporär utbetalning kan avtalas att pågå i minst fem år och högst i 20 år. I undantagsfall kan utbetalning ske i tre år, se 3.1.

Utbetalning av ålderspension kan ske tidigast från och med den månad den försäkrade uppnår 55 års ålder och senast från och med den månad den försäkrade uppnår 85 års ålder. Utbetalning av temporär ålderspension kan pågå högst till 90 års ålder.

Den försäkrade har, i den mån det är möjligt, rätt att ändra utbetalningstidpunkt och/eller utbetalningstidens längd, se 3.1.

2.2 Efterlevandepension i form av återbetalningsskydd

Ålderspensionen är förenad med ett återbetalningsskydd, om inte försäkringstagaren eller den försäkrade vid tecknandet valt att teckna ålderspension utan återbetalningsskydd eller senare tagit bort återbetalningsskyddet. Återbetalningsskydd innebär att efter den försäkrades dödsfall sker utbetalningar till insatta förmånstagare. För ytterligare beskrivning av ålderspension, se 5 och 6.

För att återbetalningsskydd ska gälla måste den avtalade utbetalningstiden för ålderspension vara minst fem år.

Rätt till utbetalning från återbetalningsskyddet inträder månaden efter den försäkrades dödsfall.

Utbetalning från återbetalningsskyddet sker i högst 20 år men upphör dock alltid senast då den försäkrade skulle ha fyllt 90 år eller om det inte längre finns någon förmånstagare.

Den försäkrade kan när som helst ta bort återbetalningsskyddet. Det går också senare att under vissa förutsättningar lägga till återbetalningsskydd, se 3.2.

Förmånstagares ändringsrätt

Förmånstagare till återbetalningsskyddet har, i den mån det är möjligt, vid den försäkrades död rätt att skjuta upp utbetalningarna eller ändra utbetalningstiden, se 3.3.

Om försäkringen omfattar återbetalningsskydd

Vid den försäkrades dödsfall innan ålderspension börjat betalas ut

Om ålderspension skulle ha betalats ut livsvarigt till den försäkrade betalas återbetalningsskyddet ut till förmånstagare i 20 års tid. Den försäkrade kan dock välja att återbetalningsskyddet ska betalas ut under kortare tid än 20 år, dock minst i fem år.

Skulle ålderspensionen ha betalats ut under begränsad tid, dock i minst fem år, betalas återbetalningsskyddet ut till förmånstagare under lika lång tid som skulle gällt för ålderspensionen.

Återbetalningsskyddet upphör dock alltid att betalas ut senast då den försäkrade skulle ha fyllt 90 år eller om det inte längre finns någon förmånstagare i livet.

Vid den försäkrades dödsfall efter det att ålderspension börjat betalas ut

Om ålderspension skulle ha betalats ut livsvarigt fortsätter utbetalningarna, nu till förmånstagare, tills utbetalning skett sammanlagt i 20 år. Den försäkrade kan dock välja att återbetalningsskyddet ska betalas ut under kortare tid än 20 år, dock minst i fem år.

Skulle ålderspensionen ha betalats ut under begränsad tid, dock i minst fem år, fortsätter utbetalningarna, nu till förmånstagare, under den resterande tid som skulle ha gällt för ålderspensionen.

Om försäkringen inte omfattar återbetalningsskydd

Om ålderspensionen inte är förenad med återbetalningsskydd upphör försäkringen vid den försäkrades dödsfall och inga utbetalningar görs därefter.

2.3 Efterlevandepension med fast efterlevandeskydd

Ålderspension med traditionell förvaltning kan vara förenad med en efterlevandepension med fast efterlevandeskydd. Denna typ av försäkring kan inte nytecknas efter 1995-10-31.

Efterlevandepension med fast efterlevandeskydd innebär att efter den försäkrades dödsfall sker utbetalningar till insatta förmånstagare. För ytterligare beskrivning av ålderspension, se 5 och 6.

För att efterlevandepension med fast efterlevandeskydd ska gälla måste den avtalade utbetalningstiden för ålderspension vara minst 5 år.

Rätt till utbetalning från efterlevandepensionen inträder månaden efter den försäkrades dödsfall.

Utbetalning av efterlevandepension sker i högst 20 år men upphör dock alltid senast då den försäkrade skulle ha fyllt 90 år eller om det inte längre finns någon förmånstagare i livet.

Den försäkrade kan när som helst ta bort efterlevandepensionen. Det är inte tillåtet att lägga till efterlevandepension om den försäkrade valt att ta bort denna. Det går dock att under vissa förutsättningar lägga till återbetalningsskydd, se 3.2.

Förmånstagares ändringsrätt

Förmånstagare till efterlevandepensionen har, i den mån det är möjligt, vid den försäkrades död rätt att skjuta upp utbetalningarna eller ändra utbetalningstiden, se 3.3.

Om försäkringen omfattar efterlevandepension med fast efterlevandeskydd

Vid den försäkrades dödsfall innan ålderspension börjat betalas ut

Om ålderspension skulle ha betalats ut livsvarigt till den försäkrade betalas efterlevandepensionens försäkringsbelopp ut till förmånstagare i 20 års tid. Den försäkrade kan dock välja att efterlevandepensionen ska betalas ut under kortare tid än 20 år, dock minst i fem år.

Skulle ålderspensionen i stället ha betalats ut under begränsad tid, dock i minst fem år, betalas efterlevandepensionens försäkringsbelopp ut till förmånstagare under lika lång tid som skulle gällt för ålderspensionen.

Efterlevandepensionen upphör dock alltid att betalas ut senast då den försäkrade skulle ha fyllt 90 år eller om det inte längre finns någon förmånstagare i livet.

Vid den försäkrades dödsfall efter det att ålderspension börjat betalas ut

Om ålderspension skulle ha betalats ut livsvarigt fortsätter utbetalningarna, nu till förmånstagare, tills utbetalning skett sammanlagt i 20 år. Den försäkrade kan dock välja att efterlevandepensionen ska betalas ut under kortare tid än 20 år, dock minst i fem år.

Skulle ålderspensionen i stället ha betalats ut under begränsad tid, dock i minst fem år, fortsätter utbetalningarna, nu till förmånstagare, under den resterande tid som skulle ha gällt för ålderspensionen.

2.4 Förmånstagarförordnande

Förmånstagarförordnandet fastställer vem som har rätt till utbetalning från försäkringen. Förmånstagarförordnandet framgår av försäkringsbeskedet.

Alderspension

Vid arbetsgivarägd tjänstepensionsförsäkring är den försäkrade förmånstagare till ålderspensionen. Detta förordnande får inte ändras eller återkallas.

Efterlevandepension

För efterlevandepension har endast den försäkrade rätt att sätta in förmånstagare.

Generellt förmånstagarförordnande

För försäkringen gäller ett generellt förmånstagarförordnande, om den som har rätt att ändra förmånstagarförordnandet inte har upprättat ett särskilt förmånstagarförordnande. Det generella förmånstagarförordnandet framgår av försäkringsvillkoret nedan.

Generellt förmånstagarförordnande för försäkring tecknad före den 1 oktober 2022

Förmånstagare är i första hand make/registrerad partner/sambo. I andra hand den försäkrades barn.

Generellt förmånstagarförordnande för försäkring tecknad den 1 oktober 2022 eller senare

Förmånstagare vid den försäkrades dödsfall är

- i första hand den försäkrades make eller sambo
- i andra hand den försäkrades barn.

Med make avses även registrerad partner.

Särskilt förmånstagarförordnande

Försäkrad som vill ändra det generella förmånstagarförordnandet måste göra det genom att skriftligen anmäla ett särskilt förmånstagarförordnande till Folksam. Anmälan, som ska vara egenhändigt undertecknad, kan göras i samband med tecknandet av försäkringen eller senare. Förordnandet kan inte utfärdas eller ändras genom testamente.

Den försäkrade kan ändra förmånstagare inom kretsen av möjliga förmånstagare enligt inkomstskattelagen.

Förutom den försäkrades make, registrerad partner, sambo och barn kan den försäkrade ange följande personer som förmånstagare

- före detta make, före detta registrerad partner eller före detta sambo
- fosterbarn till den försäkrade
- barn, styvbarn eller fosterbarn till make, registrerad partner, sambo, före detta make, före detta registrerad partner eller före detta sambo.

Förordnande som omfattar annan person är i den delen utan verkan. Om förmånstagare saknas efter den försäkrades död, upphör försäkringen att gälla.

Tolkningsregler

Om inget annat framgår av omständigheterna gäller följande:

Den försäkrades make/registrerade partner

Härmed avses person med vilken denne vid tidpunkten då förordnandet ska tillämpas var gift/levde i ett registrerat partnerskap. Förordnandet till förmån för make/registrerad partner gäller inte under tid då mål om äktenskapsskillnad /upplösning av registrerat partnerskap pågår.

Den försäkrades make

Härmed avses person med vilken denne vid tidpunkten då förordnandet ska tillämpas var gift. Förordnandet till förmån för make gäller inte under tid då mål om äktenskapsskillnad pågår.

Med make avses även registrerad partner.

Den försäkrades sambo

Härmed avses person med vilken denne vid tidpunkten då förordnandet ska tillämpas sammanbodde med under äktenskapsliknande förhållanden. Ingen av dem får vara gift eller registrerad partner. Förordnande till förmån för sambo gäller inte då samboendet upphört.

Före detta make/före detta registrerad partner/före detta sambo

Sådan person som ska vara förmånstagare måste vara namngiven för att förordnandet ska vara giltigt.

Den försäkrades barn

Med den försäkrades barn avses endast arvsberättigade barn.

Styvbarn och fosterbarn måste vara namngivna i förordnandet för att vara förmånstagare. Barns avkomling innefattas inte i förordnandet. Barn som inte är förmånstagare när den försäkrade avlider kan inte heller senare bli förmånstagare.

Förmånstagares avstående efter den försäkrades död

Avstår förmånstagare helt eller delvis från sin rätt, inträder i dennes ställe den/de som enligt förordnandet skulle fått utbetalningsbeloppet om den avstående varit avliden.

Omfattar ett förordnande i första hand flera personer, inträder förmånstagare i andra hand först när samtliga förmånstagare enligt förordnandet i första hand avlidit eller avstått från sin rätt, om inte annat framgår av förordnandet.

Den förmånstagare som avstått sin rätt återinträder om andra förmånstagare saknas.

3. Ändring av tjänstepensionsförsäkring

Ändring av försäkring i FolksamPlan görs utifrån vid var tidpunkt gällande regelverk.

3.1 Ändring av pensionsålder och utbetalningstid för ålderspension

Lägsta möjliga pensionsålder är 55 år och högsta 85 år.

För att få avkorta utbetalningstiden krävs i vissa fall hälsoprövning. Kortaste utbetalningstid är fem år men om ålderspensionen ska upphöra när den försäkrade fyller 65 år, får utbetalningstiden vara längst tre år.

Om försäkringen innehåller återbetalningsskydd och ålderspensionen ändras till att betalas ut under kortare tid än fem år upphör återbetalningsskyddet att gälla.

En ändring av pensionsålder och utbetalningstid kan endast göras innan utbetalningar har påbörjats.

Vid ändring av pensionsåldern eller utbetalningstiden förändras utbetalningsbeloppet.

3.2 Tillägg och borttag av återbetalningsskydd

Tillägg av återbetalningsskydd

Den försäkrade har rätt att före den avtalade pensionsåldern enligt försäkringsavtalet komplettera ålderspensionen med ett återbetalningsskydd enligt vad som framgår nedan. Tillägget kan göras vid försäkringens tecknande eller vid en senare tidpunkt. Om återbetalningsskydd läggs till förändras utbetalningsbeloppet.

För att återbetalningsskydd ska kunna läggas till och upprätthållas måste den avtalade utbetalningstiden för ålderspension vara minst fem år. Tillägg av återbetalningsskydd för kommande premier får alltid göras utan hälsoprövning. I dessa fall skapas en separat försäkring för ålderspension med återbetalningsskydd.

Enligt familjeoption

Den försäkrade får utan hälsoprövning lägga till återbetalningsskydd för uppsamlat försäkringskapital inom ett år från det att den försäkrade gift sig, blivit sambo eller fått barn. För att optionen ska gälla ska tillägget göras före den ordinarie pensionsåldern enligt försäkringsavtalet.

I övriga fall

Den försäkrade får även i övriga fall före den ordinarie pensionsåldern enligt försäkringsavtalet lägga till återbetalningsskydd för uppsamlat försäkringskapital under förutsättning att den försäkrade genomgår hälsoprövning med godkänt resultat.

Borttag av återbetalningsskydd

Om försäkringen innehåller återbetalningsskydd kan den försäkrade välja att när som helst ta bort detta. Tas återbetalningsskydd bort förändras utbetalningsbeloppet.

3.3 Ändring av återbetalningsskydd

Förmånstagare till återbetalningsskydd har vid den försäkrades död rätt att skjuta upp utbetalningarna eller ändra utbetalningstiden i den mån det är möjligt i försäkringen och förenligt med inkomstskattelagen. Ändring kan endast göras innan utbetalningar har påbörjats.

Återbetalningsskydd betalas ut i högst 20 år men upphör dock alltid senast då den försäkrade skulle ha fyllt 90 år.

Om utbetalningarna skjuts upp eller ändring sker av utbetalningstiden förändras utbetalningsbeloppet.

Fondbyte och ändring av fondfördelning för återbetalningsskydd

Om ålderspension tryggas i fondförsäkring har förmånstagare till återbetalningsskyddet efter den försäkrades död rätt att ändra fördelningen av försäkringskapitalet mellan fonderna och byta fonder. Sådan ändring eller fondbyte genomförs så snart som möjligt efter att Folksam tagit emot begäran, dock tidigast när regleringen av försäkringsfallet är klar.

3.4 Folksams ansvar vid ändringen

En ändring av försäkringsskyddets omfattning träder i kraft dagen efter att försäkringstagaren eller den försäkrade ansökte om ändringen, under förutsättning att ändringen kan beviljas på normala villkor och att det inte begärts att ändringen ska träda i kraft senare.

3.5 Överlåtelse, återköp, pantsättning och belåning

Överlåtelse

Försäkringarna i pensionsplanen får inte överlåtas i den mån detta skulle strida mot inkomstskattelagen.

Överlåtelse kan därför endast ske

- till följd av ändring av anställningsförhållanden, under förutsättning att försäkringen före eller efter överlåtelsen är en tjänstepensionsförsäkring
- på grund av utmätning, ackord eller konkurs, eller
- genom bodelning.

Om överlåtelse av tjänstepensionsförsäkring medges till den försäkrade kan fortsatt premiebetalning inte ske.

För att tjänstepensionsförsäkring i pensionsplanen ska kunna överlåtas till annan arbetsgivare krävs att den efter överlåtelsen fortfarande ingår i FolksamPlan och att den nye försäkringstagaren åtar sig att fortsätta betala avtalad premie. Innan överlåtelse sker ska fakturerad premie för försäkringen vara fullt betald intill tidpunkten för överlåtelsen. Dessutom krävs att försäkringen efter överlåtelsen är av samma typ som innan. Detta innebär att försäkringen med hänsyn till Folksams vid var tidpunkt gällande beräkningsparametrar och regler för riskbedömning, produkt erbjudande samt ingår i motsvarande koncept som Folksam erbjuder för Individuell tjänstepension och Alternativ pensionslösning, samt kan behålla motsvarande premietyp och oförändrade avgiftsnivåer.

Återköp

Med återköp menas att Folksam helt eller delvis köper tillbaka försäkringsavtalet före den tidpunkt då det löper ut. Enligt försäkringsavtalslagen är återköp inte tillåtet under det första försäkringsåret. Pensionsförsäkringar kan i princip inte återköpas. Återköp kan endast bli aktuellt i de fall då det är förenligt med inkomstskattelagen och de regler Folksam tillämpar vid återköpstidpunkten. Vid arbetsgivarägd tjänstepensionsförsäkring krävs samtycke av den försäkrade.

Pantsättning och belåning

Försäkring i FolksamPlan får inte pantsättas eller belånas. Den får inte heller ändras på ett sådant sätt att den inte längre uppfyller villkoren för en pensionsförsäkring enligt inkomstskattelagen.

3.6 Avgift i samband med ändring

Vid ändring av försäkring som begärts av försäkringstagaren eller den försäkrade har Folksam rätt att ta ut en avgift med anledning av ändringen.

3.7 Folksams rätt att ändra försäkringen

Folksam har rätt att under försäkringstiden ändra försäkringsvillkoren och försäkringsavtalet i övrigt om det är nödvändigt på grund av ändrad lagstiftning, myndigheters föreskrifter eller ändrad rättstillämpning. Detsamma gäller om en sådan rätt särskilt avtalats eller om förutsättningarna för avtalet förändras på så sätt att en ändring i försäkringsvillkoren behövs av försäkringstekniska skäl, på grund av försäkringens art eller om ändring i försäkringsvillkoren är nödvändig på grund av någon annan särskild omständighet.

För traditionell försäkring finns vidare en sådan rätt till ändring bland annat om den behövs för att uppfylla kravet på god standard på kontroll över försäkringsrisker, investeringsrisker/placeringsrisker och verksamhetsrisker samt i den utsträckning det krävs för att upprätthålla en skälig prissättning och skälig fördelning av risker samt överskott inom försäkringstagarkollektivet.

En ändring av försäkringen träder normalt i kraft vid nästa premiebetalningsperiod eller vid den tidpunkt som följer av lag eller myndighets föreskrift. En ändring som kan anses vara oövertydlig eller till fördel för försäkringstagarna får genomföras utan särskild information.

4. Premiebetalning

Premie till försäkringen betalas av försäkringstagaren. Om försäkringstagaren enligt avtalet endast ska betala en premie kallas denna engångspremie. Om det enligt avtalet ska betalas flera premier kallas dessa löpande premiebetalning.

Beträffande konsekvenserna av utebliven premiebetalning, se 4.3.

All avtalad premieinbetalning ska ske med angivande av fakturanummer. Vid inbetalning utöver avtalad premie ska försäkringsnummer anges. Om faktura- eller försäkringsnummer saknas eller är felaktigt eller oläsligt på betalningshandlingen, eller om inbetalningen gjorts med felaktigt belopp eller av andra orsaker inte kan hänföras till rätt försäkring och felet inte beror på Folksams handläggning, görs placering när inbetalningen identifierats. Fram till dess att placering av premie har verkställts förblir betalningen oplacerad och Folksam ansvarar inte för eventuell värdförändring.

Placering av premie vid inbetalning med felaktigt belopp görs i enlighet med de rutiner som Folksam vid var tid tillämpar. Det innebär för närvarande följande. Om betalning av faktura gjorts med för högt belopp placeras fakturabeloppet på försäkringen så snart det är möjligt. Överskjutande saldo tillgodoräknas försäkringstagaren vid kommande faktura.

Om betalning av faktura gjorts med för lågt belopp placeras beloppet på försäkringen först när beloppet tillsammans med övriga oplacerade betalningar motsvarar hela fakturabeloppet. Om tillräckliga sådana betalningar inte gjorts fakturerar Folksam försäkringstagaren för utestående belopp vid kommande debiteringstillfälle och beloppen placeras på försäkringen när de tillsammans motsvarar hela fakturabeloppet.

4.1 Beräkning av premiens storlek

Ålderspension

Premien gäller med den nivå som försäkringstagaren bestämt ska gälla för den förmånsgrupp som den försäkrade tillhör. Folksam har rätt att bestämma att premie för ålderspension inte får understiga ett visst belopp.

4.2 Inbetalning av engångspremie

Engångspremien ska betalas senast den dag som anges i fakturan.

4.3 Löpande premiebetalning

När försäkring tecknas bestäms premiens storlek och premiebetalningsterminen. Om inte annat har avtalats görs inbetalning månadsvis. Premien ska betalas senast den dag som anges i fakturan.

För retroaktiva premier avseende ny försäkring eller försäkringsändringar tillkommer ränta med den procentsats som Folksam bestämt ska gälla vid varje tidpunkt. Premien ska betalas senast den dag som anges i fakturan

Första inbetalning vid löpande premiebetalning

Första premien ska betalas inom 14 dagar från den dag Folksam avsänt avi om premien. Betalas inte premien inom denna tid, sägs försäkringen upp och träder ur kraft 14 dagar efter den dag då uppsägningen avsändes, om inte premien betalas inom denna frist. Vid autogiro ska första premien finnas tillgänglig på av kunden angivet konto den dag Folksam via autogiro gör uttagsförsök från kontot. Om beloppet inte finns tillgängligt på kontot vid första uttagsförsöket sägs försäkringen upp av Folksam. Uppsägningen får verkan 14 dagar efter den dag den avsänts, om inte inbetalning görs inom denna tid.

Fortsatt inbetalning vid löpande premiebetalning

Inbetalning av premie till samtliga försäkringar ska göras senast på förfallodagen. Betalas premien senare än på förfallodagen, har Folksam rätt att debitera försäkringstagaren dröjsmålsränta enligt räntelagen.

Ofullständig eller utebliven premieinbetalning vid fortsatt löpande premie

Om inbetalning av premie till samtliga försäkringar inte görs senast på förfallodagen har Folksam rätt att säga upp försäkringarna. Uppsägningen får verkan 14 dagar efter den dag då den avsänts, om inte premieinbetalning görs inom denna tid.

Efter att uppsägningen har fått verkan gäller följande:

- Folksams ansvar för ålderspension och återbetalningsskydd, om sådant ingår, uppgår till det försäkringsbelopp som inbetalda premier räcker till (fribrev).
- Folksams ansvar upphör för övriga försäkringar.

4.4 Fribrev

Upphör premieinbetalningen permanent i förtid på grund av att försäkringstagaren begärt detta, gäller ålderspension med ett belopp som är beroende av gjorda inbetalningar. Detsamma gäller återbetalningsskydd om sådant ingår.

5. Ålderspension – traditionell försäkring

5.1 Traditionell förvaltning

Vid traditionell förvaltning är det Folksam Tjänstepension som bestämmer hur premierna ska placeras. Placeringen sker med fördelning i olika tillgångsslag. Målet för förvaltningen i Folksam Tjänstepension är att uppnå högsta möjliga reala avkastning under gällande risk- och placeringsrestriktioner. För förvaltningen gäller bland annat de bestämmelser som ges i lagen om tjänstepensionsföretag, Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd samt Folksam Tjänstepensions interna styrdokument och regler för miljö- och etikhänsyn.

För att uppnå god riskspridning fördelas innehaven på ett flertal tillgångsslag och marknader. Portföljens totala risknivå följs löpande upp. Risknivån får inte vara högre än att de lagstadgade kraven kan uppfyllas med hög grad av sannolikhet.

Folksam Tjänstepension är ett aktiebolag som drivs enligt ömsesidiga principer vilket innebär att allt överskott för traditionell försäkring över tiden går tillbaka till försäkringstagarna. Överskott som uppstår i försäkringsverksamheten avsätts i en konsolideringsfond och kan därifrån fördelas på försäkringarna i form av återbäring. Konsolideringsfonden kan även användas för att täcka förluster. Det framtida utbetalningsbeloppet består av ett garanterat försäkringsbelopp och eventuellt av ett tilläggsbelopp, se nedan.

5.2 Garanterat försäkringsbelopp

För varje inbetald premie bestäms ett delförsäkringsbelopp beräknat utifrån de antaganden om hur stor andel av premien som utgör underlag för garantin, garanterad ränta, dödlighet, driftskostnader och avkastningsskatt som gäller vid varje premieinbetalningstillfälle. Summan av dessa delförsäkringsbelopp blir det slutliga garanterade försäkringsbeloppet. Motsvarande gäller för inflyttat försäkringskapital utifrån vad som gäller vid tidpunkten för inflytten. För information om den garanterade räntan se Folksam Tjänstepension i siffror, som finns på folksam.se/information-liv.

Antaganden om ränta

Räntan antas till en viss procentsats, från vilken avdrag sker för avkastningsskatt och driftskostnader.

Antaganden om dödlighet

Antaganden om genomsnittlig dödsfallssannolikhet beräknas med tillgänglig statistik, med hänsyn tagen till de försäkrades ålder samt osäkerheten om deras faktiska livslängdsutveckling. Vid försäkring tecknad efter 1 oktober 2022 tillkommer kön som en faktor i beräkningen.

Antaganden om kostnader

Antaganden om driftskostnader syftar till att minst täcka Folksam Tjänstepensions verkliga kostnader, med hänsyn tagen till osäkerheten om utvecklingen. Vid bestämmande av försäkringsbelopp eller premie sker belastning för driftskostnader på premie respektive försäkringsbelopp samt genom avdrag på ränteantagandet och i vissa fall förhöjning av dödlighetsantagandet.

Vid beräkning av andel i överskott (se 5.3) tillämpas andra kostnadsbelastningar. För att få bedriva tjänstepensionsverksamhet krävs att företaget har ett visst kapital utöver tillgångar som krävs för skuldteckning. Vid bestämmande av försäkringsbelopp kan därför en belastning ske på varje premie.

Antaganden om avkastningsskatt

Antaganden om avkastningsskatt följer av gällande regler för beskattning av försäkringstagarnas medel. Aktuella regler beskrivs i förköpsinformationen. Om reglerna ändras kan det leda till lägre eller högre försäkringsbelopp för såväl tidigare gjorda som kommande premieinbetalningar.

5.3 Överskott

Överskott och försäkringskapital

Om utvecklingen av dödlighet, driftskostnader, avkastningsskatt och kapitalavkastning totalt sett blir gynnsammare än vad som antagits när det garanterade försäkringsbeloppet beräknats uppstår ett överskott.

En traditionell försäkring berättigar till en andel av överskottet. Överskottet fördelas på försäkringar med hjälp av bland annat den återbäringsränta som används när försäkringskapitalet beräknas. Återbäringsräntan kan ändras och utjämnas över tiden, i syfte att långsiktigt upprätthålla målet för den kollektiva konsolideringsnivån, se nedan. Återbäringsräntan kan variera mellan olika delbestånd samt begränsas av solvenskrav och andra krav enligt lagen om försäkringsrörelse.

Återbäringsräntan kan också variera beroende på försäkringstidens längd och när premieinbetalning skett. Försäkringsavtalet innehåller en antagen ränta. Denna utgör en del av återbäringsräntan.

Försäkringskapitalet är försäkringens aktuella värde vid var tidpunkt med hänsyn till

- premieinbetalningar
- utbetalningar
- återbäringsränta
- eventuella tillägg för arvsvinst
- avdrag för driftskostnader samt eventuell administrationsavgift
- avdrag för avkastningsskatt
- att försäkringen ändras, eller upphör, vid den försäkrades dödsfall.

Arvsvinst innebär att försäkringen tillförs medel som hänför sig till överskott som uppstår med anledning av att personer i försäkringskollektivet avlider.

En försäkrings andel av överskottet motsvaras av skillnaden mellan försäkringskapitalet och det beräknade värdet av Folksam Tjänstepensions garanterade förpliktelser enligt försäkringsavtalet med gällande antaganden.

Överskott är inte garanterat, vilket innebär att det kan reduceras för att täcka uppkomna förluster. Överskottet kan dessutom reduceras om Folksam Tjänstepensions solvenssituation är sådan att åtagandena gentemot kvarvarande försäkringstagare riskeras (solvensjustering).

Fördelning och tilldelning av överskott ska följa kontributionsprincipen. Detta innebär att fördelning av överskott i möjligaste mån ska baseras på den enskilda försäkringens bidrag till överskottet. Om försäkringsavtalet avslutas i förtid genom återköp eller flytt ska Folksam Tjänstepension säkerställa att återköpet respektive flytten varken missgynnar den lämnande försäkringstagaren/ersättningsberättigade eller det kvarvarande försäkringstagarkollektivet. Om återköp eller flytt sker inom 15 år från teckningstidpunkten kan det därför medföra att justeringar kan bli aktuella av det återköpsbara respektive flyttbara värdet. För inflyttat kapital i pensionsförsäkring gäller motsvarande om återköp eller flytt sker inom 15 år från tidpunkten för inflytt.

Såväl det återköpsbara som det flyttbara värdet kan även, oavsett tidpunkt, komma att reduceras vid återköp respektive flytt om Folksam Tjänstepensions konsolideringsgrad vid tidpunkten för återköpet/flytten är lägre än den vid var tid gällande procentsats som beslutats av Folksam Tjänstepension. Solvensjustering enligt ovan kan också ske.

Om överskott uppstått under försäkringstiden, kan detta berättiga till utbetalning av tilläggsbelopp utöver garanterat försäkringsbelopp.

Kollektiv konsolideringsgrad

Folksam Tjänstepensions kollektiva konsolideringsgrad är förhållandet mellan de totala tillgångarna och åtagandena gentemot försäkringstagarna i form av framtida utbetalningar och eventuellt tilläggsbelopp. Om de sammanlagda tillgångarna precis motsvarar de sammanlagda försäkringskapitalen är den kollektiva konsolideringsgraden 100 procent.

Den kollektiva konsolideringen ska ligga mellan 100 och 120 procent. Målnivån för den kollektiva konsolideringen är 112 procent. Målet för konsolideringsgraden fastställs av Folksam Tjänstepensions styrelse. Återbäringsräntan fastställs så att konsolideringsgraden ska ligga mellan 100 och 120 procent. Återbäringsräntan omprövas en gång i månaden och dess nivå beslutas av Folksam Tjänstepensions verkställande direktör. Återbäringsräntan kan variera för olika delbestånd.

Om den kollektiva konsolideringen överstiger den övre gränsen (120 procent) i mer än tolv månader ska en plan tas fram med syfte att återställa konsolideringen till en nivå inom intervallet inom tolv månader. Om den kollektiva konsolideringen understiger den nedre gränsen (100 procent) i mer än sex månader ska en engångsreallokering (engångsåtertag av återbärning) ske inom arton månader. En engångsreallokering ska syfta till att den kollektiva konsolideringen når nivån 104 procent.

Folksam Tjänstepensions konsolideringsgrad och ekonomiska ställning i övrigt framgår av Folksam Tjänstepensions årsredovisning, som finns på folksam.se/information-liv.

5.4 Utbetalningsbelopp för ålderspension

Vid utbetalning bestäms utbetalningsbeloppet genom att värdet på försäkringskapitalet fördelas på återstående utbetalningstillfällen, med hänsyn tagen till antaganden om framtida ränta, driftskostnader och avkastningsskatt samt antagen livslängd.

Om överskott uppstått och berättigar till utbetalning i form av tilläggsbelopp utgörs detta av skillnaden mellan det framräknade utbetalningsbeloppet och det garanterade försäkringsbeloppet. Blir utvecklingen sämre än vad som antagits, eller om antagandena ändras, kan tilläggsbeloppet sänkas.

Det garanterade försäkringsbeloppet betalas dock alltid ut. Reglerna för beräkning och utbetalning av tilläggsbelopp kan variera mellan olika typer av försäkringar. Tilläggsbeloppet räknas om minst en gång per år.

5.5 Utbetalningsbelopp för återbetalningsskydd

Vid den försäkrades död fastställs försäkringskapitalet som hör till försäkringen.

Vid utbetalning bestäms utbetalningsbeloppet genom att värdet på försäkringskapitalet fördelas på återstående utbetalningstillfällen, med hänsyn tagen till antaganden om framtida ränta, driftskostnader och avkastningsskatt.

Om överskott uppstått och berättigar till utbetalning i form av tilläggsbelopp utgörs detta av skillnaden mellan det framräknade utbetalningsbeloppet och det garanterade försäkringsbeloppet som följer av ovanstående. Blir utvecklingen sämre än vad som antagits, eller om antagandena ändras, kan tilläggsbeloppet sänkas.

Det garanterade försäkringsbeloppet betalas dock alltid ut. Reglerna för beräkning och utbetalning av tilläggsbelopp kan variera mellan olika typer av försäkringar. Tilläggsbeloppet räknas om minst en gång per år.

6. Ålderspension – fondförsäkring

Ett sparande i fonder ger ingen garanterad avkastning. Det är i huvudsak fondandelarnas utveckling som avgör försäkringskapitalets storlek. Historisk avkastning är ingen garanti för framtida avkastning. De premier som placeras i försäkringen kan både öka och minska i värde och det är inte säkert att försäkringstagaren får tillbaka hela det insatta försäkringskapitalet.

Aktuell information om bland annat fondkurser och avkastning finns tillgänglig på folksam.se/information-liv

6.1 Fondförvaltning

Placering av premie

En premie som inkommit till Folksam Fondförsäkring placeras, sedan avdrag gjorts för eventuella avgifter, i den eller de fonder som den försäkrade har valt och som vid var tidpunkt anvisas av Folksam Fondförsäkring. Om den försäkrade inte gjort något fondval för försäkringen placeras premien i den eller de fonder försäkringstagaren anvisat som startfond för fondförsäkring inom pensionsplanen. Om försäkringstagaren inte gjort någon sådan anvisning placeras premien i den eller de fonder Folksam Fondförsäkring anvisat som förval. Fördelningen mellan fonder gäller för framtida premier intill dess att anmälan inkommer om att fördelningen ska ändras. Fördelningen ska anges i hela procent.

Fondandelar köps så snart det är möjligt efter det att en premie har inkommit till Folksam Fondförsäkring och placerats på försäkringen. Vid nyteckning gäller åtagandet tidigast räknat från det att Folksam Fondförsäkrings ansvarighet inträtt, se 1.4.

Fonder

För varje inbetald premie registreras – efter avdrag för eventuella avgifter – andelar i fonder. Antalet andelar bestäms av fondens pris per andel.

Folksam Fondförsäkring har rätt att bestämma ett högsta antal fonder som samtidigt får vara knutna till försäkringsavtalet och ett lägsta belopp för placering i de enskilda fonderna.

Belopp som utbetalas från försäkringen motsvarar det så kallade inlösenvärdet och bestäms av fondens pris per andel efter avdrag för eventuell inlösenavgift.

Antalet fondandelar förändras under försäkringstiden. Antalet andelar kan öka bland annat genom premieinbetalning, utdelning i fonderna och arvsvinster. Antalet andelar minskar bland annat genom avdrag för avgifter, avkastningsskatt samt utbetalning från försäkringen. Antalet andelar minskar också

- då försäkring med återbetalningsskydd ändras vid den försäkrades dödsfall under pågående livsvarig utbetalning av ålderspension, eller

- då försäkring upphör vid den försäkrades dödsfall på grund av att försäkringen inte omfattar återbetalningsskydd, eller
- då försäkring med återbetalningsskydd upphör vid den försäkrades dödsfall eller senare på grund av att det inte finns någon förmånstagare till återbetalningsskyddet.

Kurser noterade i utländska valutor räknas om av Folksam Fondförsäkring med hjälp av faktisk erhållen eller officiell växlingskurs. Folksam Fondförsäkring har rätt att tillgodogöra sig ersättning för sina kostnader vid växling och överföring av valuta.

Fondbyte och fondfördelning

Den försäkrade kan när som helst ändra fördelningen av försäkringskapitalet mellan fonderna samt byta fonder inom det fondutbud som erbjuds för FolksamPlan. Vid den försäkrades död inträder rätt för förmånstagare att ändra fördelningen av försäkringskapitalet mellan fonderna samt byta fonder. Anmälan om sådana ändringar ska göras på sätt som Folksam Fondförsäkring anvisar.

Begärd ändring utförs snarast efter det att Folksam Fondförsäkring har tagit emot en skriftlig begäran om ändrad fördelning eller fondbyte. För varje sådan transaktion har Folksam Fondförsäkring rätt att ta ut en avgift ur försäkringen.

Avgiften framgår av förköpsinformationen, som finns på folksam.se.

Ansvar vid fondhandel med mera

Köp och inlösen av fondandelar, till följd av in- och utbetalningar, samt fondbyten, genomförs så snart det är möjligt från det att Folksam Fondförsäkring erhållit erforderligt underlag för transaktionen. Hur lång tid en transaktion tar är bland annat beroende av bryttidpunkterna i berörda fonder och det antal affärs- och likviddagar som fonden tillämpar. Köp och inlösen kan också försenas på grund av pågående handel med fondandelar, avgifts- och skatteuttag, fördröjd eller utebliven kursättning, stängda marknadsplatser eller störningar i de tekniska och administrativa system varav transaktionen är beroende. Folksam Fondförsäkring ansvarar i sådana fall inte för eventuell förlust till följd av kursuppgång eller kursnedgång under tiden fram till det att transaktion kan genomföras.

Folksam Fondförsäkring ansvarar inte för ekonomisk förlust eller utebliven vinst som kan drabba försäkringstagaren eller annan i samband med placering i fonder, om Folksam Fondförsäkring har förfarit med normal aktsamhet. Folksam Fondförsäkring ansvarar inte heller för ekonomisk förlust, som kan drabba försäkringstagaren, när handel i berörd fond inte kan genomföras på grund av föreskrifter i fondförvaltarens fondbestämmelser.

Det åligger den fondbytesberättigade eller den försäkrade att vid placering av premie eller vid omplacering, inom 30 dagar från tidpunkten för fondplaceringsanvisningen, kontrollera via Folksam kundtjänst eller på annat sätt, till exempel via Internet, att placeringen är genomförd i enlighet med lämnad anvisning. Den fondbytesberättigade eller försäkringstagaren ska omgående påtala eventuella fel eller brister för Folksam Fondförsäkring.

Om sådan kontroll inte gjorts eller om eventuella fel eller brister inte påtalats enligt ovan förlorar den fondbytesberättigade, försäkringstagaren, den försäkrade eller annan person rätten att begära ersättning eller begära andra åtgärder från Folksam Fondförsäkring.

Förändringar i valbara fonder

Folksam Fondförsäkring har rätt att förändra fondutbudet genom att ta bort eller lägga till fonder. Befintliga innehav i fonder som tas bort placeras i jämförbar tillgänglig fond. Saknas jämförbar fond har Folksam Fondförsäkring rätt att placera kapitalet i valfri lämplig fond med försiktig placeringsinriktning.

6.2 Försäkringskapital

I fondförsäkring ingår inte något löfte om ränta eller avkastning. Värdeutvecklingen i de valda fonderna påverkar värdet på försäkringen och därmed de utbetalningar som kommer att göras från försäkringen. Folksam Fondförsäkring ansvarar inte för fondandelarnas värdeutveckling.

Försäkringskapitalet är försäkringens aktuella värde vid var tidpunkt med hänsyn till

- premieinbetalningar
- avdrag för avkastningsskatt
- värdeutvecklingen i fondandelarna
- utdelning i fonderna
- avdrag för försäkringsavgifter samt eventuell administrationsavgift, återköpsavgift och flyttavgift
- eventuella tillägg för arvsvinst
- utbetalningar
- att försäkringen ändras, eller upphör, vid den försäkrades dödsfall.

Avkastningsskatt

Avdrag för avkastningsskatt görs av Folksam Fondförsäkring och följer av gällande regler för beskattning av försäkringstagarnas medel i livförsäkringsbolag. Aktuella regler beskrivs i förköpsinformationen.

Försäkringsavgifter

Folksam Fondförsäkrings kostnader för bland annat administration och försäljning täcks genom avgifter som tas ut från försäkringen.

Arvsvinst

Arvsvinst innebär att försäkringen tillförs medel som hänför sig till överskott som uppstår med anledning av att personer i försäkringskollektivet avlider.

6.3 Utbetalningsbelopp för ålderspension

Utbetalningsbeloppet bestäms utifrån försäkringens värde vid varje utbetalningstillfälle och återstående utbetalningstid, samt med antaganden om framtida förräntning, avgifts- och skatteuttag. Dessutom tas hänsyn till om den försäkrade valt återbetalningsskydd eller inte.

Vid livslång utbetalning samt för försäkring utan återbetalningsskydd använder Folksam Fondförsäkring ett antagande om livslängd. Vid försäkring tecknad efter 2022-10-01 tillkommer kön som en faktor i beräkningen.

Den faktiska utbetalningen motsvarar inlösenvärdet av det antal fondandelar som fastställs för varje utbetalningstillfälle efter avdrag för eventuella avgifter och skatter.

6.4 Utbetalningsbelopp för återbetalningsskydd

Vid den försäkrades död fastställs varje förmånstagares andel av försäkringskapitalet som hör till försäkringen.

Utbetalningsbeloppet bestäms sedan vid varje utbetalningstillfälle utifrån aktuellt värde och med beaktande av återstående utbetalningstid. Dessutom tas hänsyn till antagande om framtida förräntning, avgifts- och skatteuttag.

Den faktiska utbetalningen motsvarar inlösenvärdet av det antal fondandelar som fastställs för varje utbetalningstillfälle efter avdrag för eventuella avgifter och skatter.

6.5 Försäkringens upphörande vid lågt värde

Om försäkringens värde understiger två procent av prisbasbeloppet har Folksam Fondförsäkring rätt att säga upp försäkringen och betala ut ett engångsbelopp.

7. Avgifter och skatt

I försäkringsverksamheten uppkommer kostnader för administration, försäljning med mera samt kostnader för avkastningsskatt. För att täcka dessa kostnader har Folksam rätt att ta ut avgifter från försäkringen. Nivån och sättet att ta ut avgifter kan ändras under försäkringstiden. För traditionell försäkring kan utjämning ske över tiden.

Folksam kan ta ut premieavgift, fast förvaltningsavgift, rörlig förvaltningsavgift, administrationsavgift, utbetalningsavgift, flyttavgift, återköpsavgift samt göra avdrag för avkastningsskatt.

Vid fondförsäkring tas utöver Folksam Fondförsäkrings avgifter också ut avgift av respektive fondförvaltare. För fonder med kurs i utländsk valuta: se även 6.1. Vid traditionell försäkring belastas avkastningen med kostnad för kapitalförvaltning.

Avdrag för avkastningsskatt följer gällande lagstiftning och regler för beskattning av försäkringstagarnas medel i livförsäkrings- och tjänstepensionsföretag. Avkastningsskatten betalas av Folksam, som är den skattskyldiga. För traditionell försäkring kan utjämning ske över tiden.

Om återbetalningsskydd eller efterlevandeskydd inträtt tas avgifter ut från respektive förmånstagares andel av försäkringskapitalet.

Den försäkrade och den som är förmånstagare enligt ett oåterkalleligt förmånstagarförordnande har rätt att begära att Folksam ska skicka denne meddelande för det fall försäkringen sägs upp på grund av obetalad premie. Folksam har rätt att ta ut en avgift för sådant meddelande.

I samband med att försäkringen tecknas lämnas information om vilka avgifter som tas ut samt storleken på avgifterna vid den tidpunkt försäkringen tecknas. Uppgift om aktuella avgifter finns i *Prislista*.

Folksam har rätt att när som helst under försäkringstiden ändra storleken på avgifterna. Även sättet att ta ut avgifter kan ändras. Information lämnas då till försäkringstagaren. Normalt sker sådana ändringar vid nästa premiebetalningsperiod.

7.1 Uttag av avgifter vid traditionell försäkring

Premieavgiften kan tas ut från premien. Den fasta förvaltningsavgiften, den rörliga förvaltningsavgiften, administrationsavgiften, flyttavgiften, återköpsavgiften och avdraget för avkastningsskatt kan tas ut från försäkringskapitalet. Utbetalningsavgiften beräknas på det belopp som betalas ut eller som ett fast belopp och kan tas från försäkringskapitalet eller debiteras försäkringstagaren.

Avgift för meddelande om obetalad premie kan tas från försäkringskapitalet eller debiteras försäkringstagaren. Vid traditionell försäkring belastas avkastningen med kostnad för kapitalförvaltning.

7.2 Uttag av avgifter vid fondförsäkring

Premieavgiften kan tas ut genom avdrag på den inbetalda premien varefter återstående del fördelas till de valda fonderna.

Den fasta förvaltningsavgiften, den rörliga förvaltningsavgiften, administrationsavgiften, flyttavgiften, återköpsavgiften och avdraget för avkastningsskatt kan tas ut genom att Folksam Fondförsäkring säljer det antal fondandelar som behövs för att täcka avgifterna. Om försäkringen har fondandelar i flera fonder säljs fondandelar proportionellt i förhållande till andelsvärdena i de olika fonderna. Utbetalningsavgiften beräknas på det belopp som betalas ut eller som ett fast belopp och tas ut på motsvarande sätt eller debiteras försäkringstagaren. Avgift för meddelande om obetalad premie kan tas från försäkringskapitalet eller debiteras försäkringstagaren.

Avdrag för fondförvaltningsavgifter sker löpande enligt de bestämmelser som vid var tidpunkt tillämpas av fondförvaltaren. Avgiften är avdragen i den redovisade dagskursen för respektive fond.

8. Utbetalning från försäkring

Den som gör anspråk på utbetalning från försäkringen ska styrka sin rätt. Om det inte finns anledning att utreda Folksam betalningsskyldighet och mot vem den ska fullgöras, sker utbetalning senast en månad efter det att rätten till ersättning inträtt och den eller de som gör anspråk på ersättningen fullgjort sina skyldigheter enligt försäkringsavtalet. Sådan utredning ska göras skyndsamt. Efter att utredningen slutförts ska utbetalning ske inom en månad.

Om utbetalning av ålderspension, återbetalningsskydd eller efterlevandepension sker senare betalar Folksam dröjsmålsränta enligt räntelagen.

Även om dröjsmål inte föreligger och Folksam inte betalar dröjsmålsränta, utgår så kallad förräntningsrörelseränta, motsvarande referensräntan minskad med två procentenheter, från och med den 31:a dagen efter att belopp förfallit till betalning.

Den försäkrade eller dennes rättsinnehavare ska godkänna att Folksam och dess återförsäkringsbolag får begära upplysningar från läkare eller annan sjukvårdspersonal, sjukhus eller annan sjukvårdsinrättning, sjukgymnast, naprapat, kiropraktor, psykolog eller psykoterapeut samt allmän Försäkringskassa eller annan försäkringsinrättning. Folksam är inte skyldigt att göra utbetalningar från försäkring om den försäkrade eller dennes rättsinnehavare inte medverkar vid utredningen.

Folksam har rätt att bestämma på vilket sätt utbetalning ska göras.

Utbetalningstermin, det vill säga med vilken regelbundenhet utbetalning från försäkring sker, är normalt månadsvis i efterskott.

Om det totala utbetalningsbeloppet för perioden understiger 2 procent av prisbasbeloppet, har Folksam rätt att ändra utbetalningstid och utbetalningstermin.

Kostnader vid utbetalning av pension

Om ett försäkringsavtal medför särskilda kostnader för Folksam vid utbetalning samt vid utbetalning till utlandet, har Folksam rätt att ta ut en avgift.

8.1 Utbetalning av ålderspension

Rätten till utbetalning av ålderspension inträder den månad den försäkrade uppnår den avtalade pensionsåldern enligt försäkringsavtalet.

Om försäkringskapitalet vid avtalad utbetalningstidpunkt är lägre än de minimigränser Folksam vid var tid tillämpar har Folksam rätt att säga upp försäkringen och betala ut ett engångsbelopp.

8.2 Utbetalning av efterlevandepension

Pensionsberättigad förmånstagares rätt till utbetalning av efterlevandepension i form av återbetalningsskydd inträder månaden efter den försäkrades dödsfall.

Anmälan om dödsfall ska snarast möjligt göras till Folksam. Dödsfallsintyg och släktutredning från Skatteverket ska bifogas anmälan.

Om återbetalningsskydd inträtt och försäkringskapitalet i den försäkring med ålderspension som återbetalningsskyddet omfattar är lägre än de minimigränser Folksam vid var tid tillämpar har Folksam rätt att säga upp försäkringen och betala ut ett engångsbelopp.

Om efterlevandepension inträtt och efterlevandeskyddet i den försäkring med ålderspension som efterlevandeskyddet omfattar är lägre än de minimigränser Folksam vid var tid tillämpar har Folksam rätt att säga upp försäkringen och betala ut ett engångsbelopp.

8.3 Preskriptionsregler

Rätten till försäkringsersättning eller annat försäkringsskydd upphör om den som gör anspråk på ersättning inte väcker talan mot Folksam inom tio år från tidpunkten när det förhållande som enligt försäkringsavtalet berättigar till sådant skydd inträdde.

Med förhållande avses de förutsättningar i försäkringsavtalet/gruppavtalet, försäkringsbeskedet och försäkringsvillkoren som måste vara uppfyllda för att rätt till ersättning ska föreligga. Preskriptionstiden börjar löpa när rätt till ersättning från försäkringen föreligger.

Den som framställt sitt anspråk till Folksam inom den tid som anges här, har dock alltid minst sex månader på sig att väcka talan mot oss från den dag Folksam har förklarat sig tagit slutlig ställning till anspråket.

8.4 Force majeure

Om en utredning av ett försäkringsfall eller utbetalning av ett försäkringsbelopp blir försenad på grund av force majeure, det vill säga en händelse som ligger utanför Folksam kontroll, kan inte Folksam hållas ansvarigt för förseningen. Detta givet att Folksam har gjort vad som skäligen kan begäras för att begränsa de skador som kan uppkomma.

Exempel på sådana händelser som kan utgöra force majeure är ändrad lagstiftning, myndighetsåtgärd, krig, krigsliknande händelser, terrorhandling, naturkatastrof, brand, strejk, blockad, bojkott, lockout eller annan liknande omständighet.

Beträffande strejk, blockad, bojkott och lockout gäller ovanstående även om det är Folksam som är föremål eller vidtar sådan konfliktåtgärd.

Folksam svarar inte heller för skada som orsakats av fel i telefontät eller annan teknisk utrustning som inte tillhör oss.

9. Flytträtt

9.1 Flytt från och inom Folksam

En traditionell pensionsförsäkring med återbetalningsskydd/efterlevandeskydd tecknad den 1 juli 2007 eller senare har flytträtt.

En fondförsäkring med återbetalningsskydd/efterlevandeskydd har flytträtt oavsett när försäkringen tecknades.

Försäkringstagaren kan ha möjlighet att överföra försäkringskapitalet i en pensionsförsäkring som avser ålderspension till en annan pensionsförsäkring hos en annan försäkringsgivare eller till annan pensionsförsäkring hos Folksam. Vid arbetsgivarägd tjänstepensionsförsäkring krävs samtycke av den försäkrade.

En flytt får tidigast ske ett år efter det att försäkringsavtalet ingicks och måste avse hela försäkringskapitalet samt vara möjlig med hänsyn till försäkringens art. Flytt kan inte ske från försäkring som vid flyttidpunkten endast innehåller ålderspension, det vill säga saknar återbetalningsskydd.

Den försäkrade har rätt att före den avtalade pensionsåldern enligt försäkringsavtalet komplettera ålderspensionen med ett återbetalningsskydd för att därefter ha möjlighet att flytta. Det krävs då att den försäkrade genomgår en hälsoprövning med godkänt resultat. I den mån försäkringen omfattar en rätt att före pensionsåldern komplettera ålderspensionen med ett återbetalningsskydd utan hälsoprövning på grund av familjeoption enligt 3.3 får dock försäkringen flyttas vid tidpunkt då sådan rätt föreligger.

Under utbetalningstid gäller dessutom att flytt inte är tillåten för försäkring med livsvarig ålderspension även om försäkringen innehåller återbetalningsskydd. Försäkringskapitalet kan inte flyttas efter den försäkrades dödsfall.

För flytt av försäkringskapital krävs att en pensionsförsäkring som försäkringskapitalet flyttas till finns tecknad. Försäkrad för pensionsförsäkring får inte ändras med anledning av flytt. Flytt genomförs endast om den bedöms överensstämma med inkomstskattelagens regler. Försäkringsavtalet upphör att gälla när försäkringskapitalet överförs till mottagande försäkringsgivare. Vid flytt från Folksam upphör återbetalningsskydd att gälla.

Vid beräkning av det flyttbara försäkringskapitalet för traditionell försäkring görs avdrag för eventuella justeringar, upplupna försäkringsavgifter och skatter samt flyttavgift. Det flyttbara försäkringskapitalet kan därför vara ett annat än det redovisade försäkringskapitalet. Läs mer om justeringar under 5.3.

En fondförsäkrings värde vid flytt motsvaras av fondandelarnas värde vid försäljningen, efter avdrag för upplupna försäkringsavgifter och skatter som tas ut vid försäljningen samt flyttavgift. Det flyttbara värdet kan därför vara ett annat än det redovisade fondvärdet.

För fondförsäkring består flyttavgiften av en administrativ avgift. Om fondförsäkringens värde uppgår till högst ett prisbasbelopp, tas vid flytt ingen flyttavgift ut. För traditionell försäkring består flyttavgiften av en administrativ avgift samt i vissa fall av en avgift som ska täcka kvarvarande anskaffningskostnader. Kvarvarande anskaffningskostnader kan vara lön till Folksams försäkringsrådgivare eller ersättning till förmedlare för rådgivning, och är kostnader som vid tidpunkten för flytten ännu inte hunnits täckas genom försäkringsavgift. Folksam har rätt att ändra avgiften och sättet att ta ut den. Se aktuella flyttavgifter som finns på folksam.se.

Vid flytt inom Folksam till annan FolksamPlan kan fortsatt återbetalningsskydd medges enligt vad som gällde innan flytten.

Folksam har rätt att under försäkringstiden ändra reglerna för flytt av försäkringskapitalet.

9.2 Flytt till pensionsförsäkring i Folksam

Försäkringstagaren har möjlighet att överföra försäkringskapitalet från en pensionsförsäkring hos en annan försäkringsgivare till en nytecknad pensionsförsäkring eller en redan befintlig pensionsförsäkring hos Folksam om det är förenligt med Folksams regelverk för flytt till befintlig försäkring.

Folksams ansvar vid försäkringsfall för det inflyttade försäkringskapitalet börjar gälla när det avgivande företags ansvar upphör under förutsättning att försäkringskapitalet kommer till Folksam inom en månad därefter. Folksams ansvar inbegriper dock inte något ansvar för försäkringskapitalets värdeutveckling för tid före det att försäkringskapitalet kommit till Folksam och placerats på försäkringen.

Folksam har rätt att, vid placering i traditionell förvaltning i Folksam Tjänstepension, dela upp överfört försäkringskapital en del som används för att bestämma ett garanterat försäkringsbelopp och en återstående del som ett överskott enligt en fördelning som Folksam Tjänstepension bestämmer.

10. Årlig information

En gång om året lämnar Folksam information om värdet på försäkring för ålderspension. Informationen visar hur sparandet i försäkringen har utvecklats, de premier som placerats på försäkringen, utbetalda belopp och de avgifter som har belastat försäkringen. Dessutom kan den försäkrade från Mina sidor på folksam.se hämta uppgifter om försäkringarna i FolksamPlan.

11. Inskränkningar i försäkringens giltighet

Försäkringstagaren och den försäkrade är skyldiga att på Folksams begäran lämna upplysningar som kan ha betydelse för om försäkringen ska meddelas, utvidgas eller förnyas. Försäkringstagaren och den försäkrade ska ge riktiga och fullständiga svar på Folksams frågor.

Om någon uppgift som lämnats är oriktig eller ofullständig gäller vad som anges ovan i 1.7.

11.1 Själv mord

Innan ett år förflutit från det att försäkringen trädde i kraft gäller försäkringen vid självmord endast om det måste antas, att den tagits utan tanke på självmordet.

11.2 Flygning

Försäkring i FolksamPlan gäller vid alla slag av flygning om den försäkrade är passagerare.

För försäkring tecknad den 1 oktober 2022 eller senare:

Försäkringen omfattar inte dödsfall som inträffar under eller i samband med att den försäkrade är förare eller har annan befattning ombord vid

- militär flygning
- avancerad flygning
- yrkesmässig provflygning
- flygutbildning
- privatflygning utanför Europa
- flygning för flygbolag som inte har koncession i Sverige, Norge, Danmark, Finland eller Island.

För försäkring tecknad före den 1 oktober 2022:

Försäkringen gäller inte vid dödsfall som inträffar de första tre åren efter att försäkringen tecknades eller premiebetalningen återupptogs, om den försäkrade är förare eller har annan befattning ombord vid militär flygning, avancerad flygning, yrkesmässig provflygning eller bruks-, skol-, eller privatflygning.

11.3 Krig och politiska oroligheter

Krigstillstånd i Sverige

Vid krigstillstånd i Sverige gäller särskild lagstiftning i fråga om Folksams ansvar och rätt att ta ut tilläggspremie (krigspremie).

Deltagande i krig eller i politiska oroligheter utanför Sverige

Försäkring i FolksamPlan omfattar inte dödsfall då den försäkrade deltar i krig, som inte sammanhänger med krigstillstånd i Sverige, krigsliknande händelser eller politiska oroligheter utanför Sverige.

Försäkring i FolksamPlan gäller inte heller för dödsfall som inträffar inom tolv månader efter sådant deltagande och som kan anses vara beroende av kriget eller oroligheterna.

Deltagande i militärt FN-uppdrag räknas inte som deltagande i krig eller politiska oroligheter.

Vistelse utom Sverige vid krig eller krigsliknande politiska oroligheter

Om den försäkrade vistas i ett land utanför Sverige, där krig eller krigsliknande politiska oroligheter råder utan att den försäkrade själv deltar, gäller följande. Försäkring i FolksamPlan omfattar inte dödsfall som kan anses bero på kriget eller oroligheterna.

Om kriget eller oroligheterna bryter ut medan den försäkrade vistas i området gäller försäkring de första fyra veckorna. Däremot gäller begränsningen genast om den försäkrade beger sig till ett område där krig eller krigsliknande politiska oroligheter råder.

Försäkring gäller inte heller vid dödsfall som inträffar inom tolv månader efter sådan vistelse och som kan anses bero på kriget eller oroligheterna.

12. Övrigt

12.1 Behandling av personuppgifter

Behandling av personuppgifter

Folksam värnar om din personliga integritet och vill att du ska känna dig trygg i hur vi hanterar dina uppgifter. När du ingår ett försäkringsavtal med Folksam behandlar vi dina personuppgifter huvudsakligen för att fullgöra våra åtaganden enligt försäkringsavtalet och för att följa de lagar och regler som gäller för vår verksamhet. Vi behandlar även dina uppgifter när vi har ett berättigat intresse att behandla dina personuppgifter till exempel för att tillhandahålla relevant information och marknadsföring till dig och för att utveckla våra produkter och tjänster. Hur vi behandlar dina personuppgifter beror på vilka produkter du har hos oss. På [folksam.se/personuppgifter](https://www.folksam.se/personuppgifter) hittar du mer information om hur vi behandlar dina personuppgifter. Där kan du bland annat läsa om vilka personuppgifter vi behandlar, för vilka ändamål vi behandlar personuppgifter, vilka parter vi delar personuppgifter med och hur du utövar dina rättigheter. Du kan även kontakta vår kundservice på 0771-950 950.

Skaderegistrering

Folksam använder sig också av ett för försäkringsbranschen gemensamt skadeanmälningsregister (GSR). Detta register innehåller vissa uppgifter om skadan samt uppgift om vem som begärt ersättning och används endast i samband med skadereglering. Det innebär att Folksam får reda på om du tidigare anmält någon skada hos annat försäkringsföretag. Ändamålet med GSR är att tillhandahålla ett underlag till försäkringsföretag för att identifiera oklara försäkringsfall. Därigenom kan företagen motverka utbetalning av ersättningar som baseras på oriktiga uppgifter. Uppgifterna kan även användas i aidentifierad form för statistiska ändamål.

Personuppgiftsansvarig för GSR är Skadeanmälningsregister (GSR) AB, Box 24171, 104 51 Stockholm. Se www.gsr.se för mer information om den behandling av uppgifter som förekommer i registret.

12.2 Tillsynsmyndighet

Folksams verksamhet står under tillsyn av Finansinspektionen.

Adress: Box 7821, 103 97 Stockholm

telefon: 08 – 408 980 00

e-post: finansinspektionen@fi.se

webb: [fi.se](https://www.fi.se)

Folksams marknadsföring står under tillsyn av Konsumentverket.
Adress: Konsumentverket/KO, Box 48, 651 02 Karlstad
telefon: 0771-42 33 00
e-post: konsumentverket@konsumentverket.se
webb: konsumentverket.se

12.3 Motverkande av penningtvätt och finansiering av terrorism

De företag inom Folksamgruppen som omfattas av lagen om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism följer ett strikt regelverk för att förhindra att dess produkter och tjänster utnyttjas för finansiell brottslighet. Försäkringstagare, försäkrad och andra personer relaterade till försäkringsavtalet är skyldiga att förse dessa företag med all nödvändig information och dokumentation med anledning av tillämplig lagstiftning.

Berörda företag inom Folksam har rätt att

- begränsa ett befintligt avtal samt vägra att ingå nytt avtal om förutsättningarna i första stycket inte är uppfyllda eller i de fall misstanke om penningtvätt eller finansiering av terrorism föreligger
- avsluta avtalsförhållandet om det på skälig grund kan misstänkas att nyttjandet av Folksams produkter eller tjänster utgör led i penningtvätt eller finansiering av terrorism
- dela information till andra företag inom Folksamgruppen i syfte att upptäcka och motverka penningtvätt och finansiering av terrorism.

12.4 Kontaktuppgifter

Se folksam.se för kontaktuppgifter inom Folksam och för Kundombudsmannen Folksam.

13. Om vi inte skulle komma överens

13.1 Vi vill att du ska vara nöjd

Det är viktigt att det finns en väl fungerande klagomålshantering för att du som kund ska kunna få dina intressen tillgodosedda. En god hantering av klagomål ger Folksam en möjlighet att fånga upp problem samt att vidta förebyggande åtgärder.

Vänd dig först till oss på Folksam

Missförstånd klarar vi ofta upp på ett enkelt sätt. Kontakta därför först den som tagit hand om ditt ärende. Vet du inte vem du ska kontakta kan du prata med vår växel. Berätta vilken typ av ärende det gäller så att du kan kopplas till rätt avdelning.

Kontakta oss

Telefon: 0771-950 950
webb: folksam.se

Uppgift om vem som är klagomålsansvarig framgår på folksam.se/klagomal.

Folksams kundombudsman

Om du inte är nöjd med Folksams slutliga beslut, så har du möjlighet att be om omprövning av vår kundombudsman som är oberoende i förhållande till Folksams organisation. Kundombudsmannen prövar de flesta ärenden som gäller försäkring, skador och sparande.

Kundombudsmannen kan göra en opartisk bedömning av ditt ärende och sedan rekommendera Folksam att ändra sitt beslut. Prövningen är självklart kostnadsfri.

Kom ihåg att du måste begära omprövning inom ett år efter Folksams slutliga beslut, och innan preskriptionstiden enligt försäkringsavtalslagen löpt ut. Om du omfattas av en gruppförsäkring kan det finnas möjlighet att få ärendet prövat av en försäkringskommitté.

Vänd dig till Kundombudsmannen för mer information.

Kontakta kundombudsmannen

Telefon: 020-65 52 53
e-post: kundombudsmannen@folksam.se
webb: folksam.se/klagomal

Om du fortfarande inte är nöjd

Om vi har försökt lösa problemet tillsammans och du fortfarande inte är nöjd med resultatet, finns det ett antal andra möjligheter för dig att få ditt ärende prövat.

Försäkringskommitté

Om du omfattas av en gruppförsäkring kan det finnas möjlighet att få ditt ärende prövat av en försäkringskommitté. Vänd dig till Kundombudsmannen för information om detta förfarande.

Personförsäkringsnämnd

Personförsäkringsnämnden prövar tvister mellan den försäkrade (enskild konsument) och försäkringsföretaget eller tjänstepensionsföretaget i ärenden som rör liv-, sjuk- och olycksfallsförsäkring, i de fall där det krävs medicinska bedömningar.

Du kan själv begära prövning hos Personförsäkringsnämnden via en särskild blankett som finns hos Svensk Försäkrings Nämnder, Box 24067, 104 50 Stockholm, tel: 08-522 787 20 eller på webb: forsakringsnamnder.se

Allmänna reklamationsnämnden (ARN)

ARN är en statlig myndighet som kostnadsfritt prövar de flesta tvister om privatpersoners försäkringar, dock inte tvister som rör ett lägre belopp än 2 000 kronor, medicinska bedömningar eller vållandefrågor vid trafikolyckor. ARN prövar inte heller försäkringstvister rörande försäkring som grundar sig på kollektivavtal mellan arbetsmarknadens parter, om avtalet föreskriver ett särskilt tvistelösningsförfarande. Detta sker vanligtvis genom prövning i en partssammansatt nämnd. Fler undantag finns och framgår av ARN:s hemsida.

Anmälan till ARN måste göras inom ett år efter det att du har framfört ditt klagomål till Folksam.

Adress: Box 174, 101 23 Stockholm

telefon: 08-508 860 00

e-post: arn@arn.se

webb: arn.se

Allmän domstol

Du kan få din tvist med Folksam prövad av tingsrätten. Om du har rättsskyddsförsäkring kan den ersätta en del av rättegångskostnaderna.

Konsumenternas försäkringsbyrå

Försäkringsbyrån ger kostnadsfri information och råd i försäkringsfrågor, men prövar inte enskilda försäkringstvister.

Adress: Box 24215, 104 51 Stockholm

telefon: 0200-22 58 00

webb: konsumenternas.se

Kommunal konsumentvägledning

Du kan också få information och råd via din hemkommuns konsumentvägledare.

Konsumentverket

webb: hallakonsument.se

13.2 Vänta inte för länge

Om du väntar för länge med att få din tvist prövad kan du förlora din rätt till ersättning (preskription). Vill du undvika preskription måste du väcka talan vid tingsrätten inom tio år från skadehändelsen/tidpunkten när det förhållande inträffade/inträdde som enligt försäkringsavtalet berättigar till försäkringsersättning eller annat försäkringsskydd.

Om den tidpunkten inträffat före den 1 januari 2015 måste du i regel väcka talan inom tre år från det att du fick kännedom om att fordringen kunde göras gällande. Om ett försäkringsavtal berättigar till ersättning för olika ersättningsposter eller olika skador vid olika tidpunkter kan delar av kravet preskriberas enligt äldre bestämmelser och andra delar enligt nya bestämmelser.

Om du som privatperson anmält en skada före preskriptionstidens utgång har du alltid sex månader på dig att väcka talan från det att du fått slutligt besked från Folksam eller Kundombudsmannen.

14. Begrepp

Anmäld lön/arbetsinkomst

Den pensionsmedförande lön/arbetsinkomst som försäkringstagaren anmält till Folksam ligger till grund för beräkning av möjligt försäkringsbelopp. Med pensionsmedförande lön för anställd menas inkomst av tjänst i anställningen.

Arvsvinst

Arvsvinst innebär att försäkringen tillförs medel som hänför sig till överskott som uppstår med anledning av att personer i försäkringskollektivet avlider.

FolksamPlan

I pensionsplanen anges vilka försäkringar den försäkrade omfattas av. FolksamPlan innehåller en eller flera försäkringar med samma person som försäkrad.

Fond

Samling av värdepapper (portfölj) som ägs av andelsägare.

Fondandel

En andel i en fond. Folksam Fondförsäkring är ägare till de fondandelar som kopplas till varje enskild försäkring och placerar inbetald premie i de fonder den försäkrade väljer.

Fondförsäkring

Pensionsförsäkring med fondförvaltning utan garanterat försäkringsbelopp. Utbetalningsbeloppet bestäms av försäkringens värde vid respektive utbetalningstillfälle.

Fondförvaltning

Försäkringskapitalet placeras i de fonder som den försäkrade väljer och som vid var tidpunkt anvisas av försäkringsgivaren.

Förmånstagare

Förmånstagare är den eller de som utbetalning görs till enligt förmånstagarförordnandet.

Förmånstagarförordnande

Förmånstagarförordnandet fastställer vem som har rätt till utbetalning från försäkringen.

Försäkrad

Försäkrad är den person på vars liv, ålder eller hälsa försäkringen gäller. I FolksamPlan är den anställde.

Försäkringsföretag

Företag som har tillstånd att driva försäkringsverksamhet enligt försäkringsrörelselagen.

Försäkringsgivare

Försäkringsföretag eller tjänstepensionsföretag som fysisk eller juridisk person har tecknat försäkring med.

Försäkringshandlingar

Försäkringsbesked

Innehåller upplysningar om vem som är försäkringstagare, försäkrad och förmånstagare, samt information om försäkringstid och omfattningen av försäkringen. Vid ändring av försäkring framställs nytt försäkringsbesked.

Försäkringsvillkor

Beskriver de ersättningsmoment som kan ingå i försäkringen. De ersättningsmoment som ingår redovisas i försäkringsbeskedet.

Försäkringstagare

Försäkringstagare vid tjänstepension är juridisk person som ingår avtal om försäkring med Folksam och som är ägare till försäkringen. Övergår äganderätten till annan, betraktas denne därefter som försäkringstagare. I tjänstepensionsförsäkring är den försäkrades arbetsgivare försäkringstagare.

Försäkringstid

Den tid den försäkrade omfattas av försäkringen.

Hälsoprövning

Hälsoprövning innebär att den försäkrade till Folksam ska lämna en hälsodeklaration eller inkomma med läkarutlåtande eller liknande handling.

Inlösenvärde

Inlösenvärdet i en fond är antalet fondandelar multiplicerat med fondens pris per andel vid inlösentillfället.

Inträdesdag

Den dag från och med vilken den försäkrade, enligt försäkringstagarens anmälan till Folksam, ska omfattas av försäkringen.

Kollektiv konsolideringsgrad

Nyckeltal som beskriver kvoten mellan ett ömsesidigt försäkringsföretag eller tjänstepensionsföretags tillgångar och garanterade utfästelser samt preliminärt fördelat överskott.

Tjänstepensionsföretag

Företag som har tillstånd att bedriva tjänstepensionsverksamhet enligt lagen om tjänstepensionsföretag.

Traditionell försäkring

Pensionsförsäkring med traditionell förvaltning och ett garanterat försäkringsbelopp.

Traditionell förvaltning

Försäkringsgivaren bestämmer hur försäkringskapitalet placeras i räntebärande papper, aktier, fastigheter och andra tillgångar för att sprida riskerna.

Uppskovstid

Tiden från tecknandet av försäkring till tidpunkten för utbetalning/utbetalningens början.

Årsdag

Det datum varje år då ett eller flera år gått sedan försäkringens ikraftträdande.